

7/1115, 1116, 1117, 1118

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 239
Konu : Soru Önergeleri

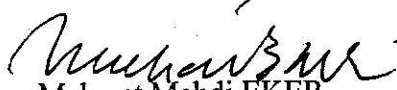
01.2008
17 OCAK 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.12.2007 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2223 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Mersin Milletvekili İsa GÖK'e ait 7/1115, İstanbul Milletvekili Ayşe Jale AĞIRBAŞ'a ait 7/1116, İstanbul Milletvekili Hasan MACİT'e ait 7/1117 ve Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE'ye ait 7/1118 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/1115 (2 sayfa)
- 2-Görüş 7/1116 (2 sayfa)
- 3-Görüş 7/1117 (2 sayfa)
- 4-Görüş 7/1118 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Ayşe Jale AĞIRBAŞ
İstanbul Milletvekili****Esas No****:7/1116**

Ülkemizde çözüme kavuşturulmayı bekleyen en önemli konulardan biri olan gıda güvenliği, sağlıklı nesiller oluşturmayı ve halkımızın mutlu yaşamasını temin etmeyi amaçlayan koruyucu temel sağlık hizmetlerinin ana unsurlarındandır. Teknik, hukuki ve idari yetersizlikler sonucu oluşan denetim yetersizliği nedeniyle, bir türlü kontrol altına alınamayan sahte gıda ve içki üretimi sonucu gerçekleşen zehirlenmeler, vatandaşımızın sağlıklarını ciddi ölçüde tehdit etmektedir. Denetimlerin yeterince etkin yapılamaması, ölüme kadar varan vakaların gerçekleşmesine yol açmaktadır. Yapılan araştırmalara göre ülkemizde, yiyecek ve içeceklerden alınan mikrop-lardan dolayı her yıl 25 bin tifo, 28 bin dizanteri vakası görülmekte, 510 bin mide ve bağırsak enfeksiyonu ile 12 bin malta humması ortaya çıkmakta ve toplam 324 kişi hayatını kaybetmektedir. Tespit edilen verili sonuç dışında, gıda zehirlenmeleri nedeniyle yaşanan daha birçok ölümlü vakalar bulunmaktadır. Gıda güvenliği hususunda, Avrupa Birliği'ne uyum çalışmaları kapsamında bazı mevzuat değişiklikleri gerçekleştirilmiştir ancak, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı örgütsel yapısında, sektörün büyüklüğü ve konunun önemi ölçütünde etkin bir gıda denetim sisteminin bulunmayışı, değişen mevzuatın yeterince uygulamaya geçmesine izin vermemiştir. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesindeki Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü (KKGM) ve Belediyeler arasındaki yetki karmaşası, KKGM'nin yerine getirmek zorunda olduğu diğer görevler ile Belediyelerin yeterli altyapı ve uzman kadrodan yoksun çalışmaları denetim boşluğu doğmasına yol açmaktadır. Bu bağlamda;

SORU 1) Ülkemiz denetim sistemindeki uygulamalar, gıda güvenliğinin sağlanmasında yeterli midir? Bakanlığınız ile Belediyelerin gıda güvenliği hususunda etkin bir denetim sağladığını düşünüyor musunuz?

CEVAP 1) Bakanlığımızın temel gıda güvenliği politikası; uluslararası kabul görmüş ve Avrupa Birliği (AB) ile uyumlu olarak hazırlanan mevzuatlar çerçevesinde, ülke genelinde "Çiftlikten sofraya" tamamlayıcı ve etkin bir gıda kontrolünün sağlanması ve tüketici haklarının korunmasıdır.

Bu konuda atılan en önemli adımlardan birisi, gıda kontrol hizmetlerinde bütünlüğün sağlanması ve gıda kontrol ve denetim hizmetlerin etkinleştirilmesi amacıyla 05.06.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5179 sayılı Gıda Kanunudur.

5179 sayılı Gıda Kanununda kontrol ve denetim hizmetleri ile ilgili olarak herhangi bir özel kuruluşa yetki devri yapılmamıştır. 5179 sayılı Gıda Kanununun 4 üncü maddesinde piyasaya arz edilecek gıda ürünlerinin gıda mevzuatına uygun olması gerektiği ve denetiminden Tarım ve Köyişleri Bakanlığının sorumlu olduğu açıkça belirtilmektedir.

5179 sayılı Kanundan sonra yürürlüğe giren 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu (10.07.2004), 5393 sayılı Belediye Kanunu (13.07.2005) çerçevesinde Belediyelere "Gayrisihhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırma ve denetleme", "Gıda analizi konusunda laboratuvar kurma ve işletme" görevleri verilmiştir.

Gayrisihhi ve sıhhi müessese kapsamında yer alan gıda işletmelerine Belediyelerce "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı" düzenlenmektedir. Belediyelerce yürütülen denetimler bu ruhsat

kapsamındadır.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, gıda güvenliğinin teminine yönelik olarak merkezde Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü ve 81 İl'de Tarım İl Müdürlüğü bünyesinde ülke genelinde 5486 Gıda Denetçisi ile gıda tescil, denetim ve kontrol hizmetlerini yürütmekte; denetimlerde alınan numunelerin analizleri ise Bakanlığımız bünyesindeki 40 İl Kontrol Laboratuvarında yapılmaktadır.

Kontrol ve denetimler, işyerlerinin ve gıda maddesinin taşıdığı sağlık riski ile orantılı olarak hazırlanan yıllık denetim programı kapsamında, ayrıca taklit ve taşış durumları ile şüphe ve şikayet üzerine gerçekleştirilmektedir. Denetimde yetersizlik söz konusu olmayıp, AB ile uyumlu riske dayalı kontrol sistemi ile gıda güvenliği açısından risk taşıyan işletmeler ve ürünler daha sık denetlenmektedir. Bununla birlikte şüphe ya da şikayet durumunda ilgili işyerine derhal denetime gidilmekte ve 5179 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi uyarınca yasal işlem yapılmaktadır. Rutin denetim programlarının yanı sıra ürün riskine bağlı olarak yıllık izleme ve denetim programları da uygulanmaktadır. Gıda zehirlenmeleri konusunda Sağlık Bakanlığı ile işbirliği içerisinde çalışmalar yapılmaktadır.

AB'ye uyum çalışmaları çerçevesinde gıda güvenliği ve kalitesinin sağlanmasında AB destekli projeler de Bakanlığımızca uygulanmaktadır. Uygulanan projeler ile; ülkemizde gıda güvenliğinin sağlanması, gıda kontrol sisteminde etkinliğin artırılması ve bu sistemin uygulanması amacıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığının mevcut yapısının yasal ve yapısal kapsamda güçlendirilerek, özel sektör ile arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi ve bu şekilde AB standardında gıda güvenliği sisteminin oluşturulması amaçlanmaktadır.

SORU 2) Gıda güvenliğini sağlamak ve mevzuatın etkin bir şekilde uygulamasını gerçekleştirmek üzere, örneğini Avrupa Birliğinde gördüğümüz Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi benzeri bağımsız bir teşkilatın kurulmasını nasıl değerlendirmektesiniz? Bu konuda herhangi bir çalışma yürütmekte misiniz?

CEVAP 2) Gıda güvenliğinin teminine yönelik denetim ve kontrol hizmetleri Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde yürütülmektedir. AB ile gıda güvenliği, veterinerlik ve bitki sağlığı alanında Fasıl 12 başlığında tarama süreci başlamıştır. Tarama sürecinin gereklilikleri Bakanlığımızca yerine getirilecektir.